

A new era of the journal Zapisnici Srpskog geološkog društva – Digital transformation and the preservation of scientific sovereignty

Uroš ĐURIĆ^{1*}

¹University of Belgrade, Faculty of Civil Engineering, Bulevar kralja Aleksandra 73, Belgrade, Serbia.

*Corresponding Author e-mail: udjuric@grf.bg.ac.rs

Abstract: The redesigned volume 68 of the Zapisnici SGD marks the beginning of a new phase in the journal's development, integrating tradition with modern digital standards. Significant changes have been introduced in format and design, including the adoption of the A4 format and improved readability of digital content. The implementation of the Open Journal Systems platform enhances the transparency and efficiency of the peer-review process, while the introduction of an eISSN and the Online First option enables faster availability and citation of papers. Indexing in the EBSCO database and the M53 categorization confirm the journal's national scientific relevance. The adoption of volume-based numbering provides greater flexibility in publishing. Special emphasis is placed on the electronic edition and publishing papers in Serbian, contributing to the preservation of professional terminology and the development of a language corpus relevant for applications in artificial intelligence. These changes strengthen the journal's visibility and future development.

Keywords: Zapisnici SGD; journal developments; scientific publishing; Serbian geology.

Нова ера Записника Српског геолошког друштва – дигитална трансформација и очување научног суверенитета

Урош ЂУРИЋ^{1*}

¹Универзитет у Београду, Грађевински факултет, Булевар краља Александра 73, Београд, Србија.

*Контакт одговорног аутора: udjuric@grf.bg.ac.rs

Апстракт: Редизајнирани волумен 68 Записника СГД означава почетак нове фазе развоја часописа, у којој се традиција интегрише са савременим дигиталним стандардима. Уведене су промене у формату и дизајну, укључујући А4 формат и побољшану читљивост дигиталних садржаја. Имплементација платформе Open Journal Systems унапређује транспарентност и ефикасност рецензије, док eISSN и Online First омогућавају бржу доступност и цитираност радова. Индексирање у EBSCO бази и категоризација М53 потврђују научни значај часописа. Увођењем нумерације по волуменима омогућена је већа флексибилност публиковања. Посебан акценат стављен је на електронско издање и публиковање радова на српском језику, чиме се доприноси очувању стручне терминологије и развоју језичког корпуса значајног за примену у вештачкој интелигенцији. Ове промене јачају видљивост и будући развој часописа.

Кључне речи: Записници СГД; унапређење часописа; научно издаваштво; геологија Србије.

Реч уредника

Поштоване колегинице и колеге, чланови Српског геолошког друштва, уважени аутори и читаоци,

Пред вама је редизајнирани волумен 68 Записника Српског геолошког друштва, издање које означава почетак нове епохе у развоју нашег часописа. Основано 1891. године, наше Друштво је одувек било стожер геолошке мисли на Балкану. Данас, у 2026. години, пред новим уредништвом постављен је изазов да тра-дицију интегрисхе у динамично, дигитално окружење савремене светске науке и научне публицистике.

Са великим задовољством вам представљамо кључне промене које смо имплементирали како бисмо осигурали извршност, видљивост и одрживост ваших научних постигнућа.

Часопис је добио потпуно нови дизајн корица, који визуелно кореспондира са престижом наше инсти-туције. Преласком на А4 формат са једностубачним преломом, ускладили смо се са светским стандардима који приоритет дају прегледности дигиталног приказа, читљивости на мобилним уређајима и јасном приказу ваших прилога, комплексних геолошких карата, модела, теренских или микроскопских фото-графија.

Увођењем платформе Open Journal Systems (OJS), процес предаје и рецензије радова постаје делимично аутоматизован и транспарентан. Додела eISSN броја и увођење опције Online First омогућавају да ваш рад буде доступан и цитабилан одмах након позитивне рецензије, без чекања на комплетирање целокупне свеске.

Потписивање споразума са EBSCO индексном базом представља стратешки искорак ка глобалној научној сцени. Као круна ових напора, Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије је у 2025. години категорисало наш часопис као М53 – научни часопис националног значаја, чиме је потврђен квалитет наших рецензентских и уређивачких процеса.

Од овог броја, прелазимо на међународно признат систем нумерације по волумену. Уместо досадашњег означавања "за годину", уводимо Волумен 68, који сведочи о деценијама нашег публикавања. Предлог овакве систематике дат у ранијим Записницима (Gaudenyi, 2023). Ова структура нам омогућава флексибилност да, у складу са потребама струке и приливом квалитетних радова, публикујемо више све-зака у току једне године, чиме додатно убрзавамо научну комуникацију.

У духу одрживости и брзине протока информација, донета је одлука о примарном форсирању електронског издања. Тираж штампаног издања је оптимизован и биће реализован у минималном обиму, превасходно за потребе обавезног примерка, индексирања и метрике Народне библиотеке Србије, док ће онлајн платформа бити централно место дистрибуције радова и саопштења.

Уредништво је донело стратешку одлуку да се радови домаћих аутора примарно публикују на српском језику. Ова одлука није само чин очувања традиције, већ визионарски потез у контексту развоја вештачке интелигенције и великих језичких модела (LLM). Да би AI модели будућности могли прецизно да оперишу у домену геологије на нашим просторима, неопходан им је квалитетан, рецензиран корпус текстова на српском језику. Неговањем стручне терминологије на српском језику, осигуравамо да наша наука не постане пуки превод страних концепата и термина, већ аутентична база знања која је директно применљива у домаћој геолошкој пракси.

Верујемо да ове промене постављају чврсте темеље за будућност нашег часописа. Позивамо вас да својим истраживањима и радовима допринесете богатству Записника и да заједно наставимо пут који су започели наши претходници пре више од једног века.

У (н)овој свесци Записника представљен је сажет преглед историјата српске геологије А. Грубића (Grubić, 2026). Л. Беко је на интересантан начин приближила значај геологије у култури језика и уметности (Веко, 2026). К. Мицић је предочила утицај обима и просторног распореда истражних бушотина при ЗД воксел литолошком моделирању (Мисић, 2026). Тим истраживача из Института за технологију нуклеарних и других минералних сировина представили су резултате анализа познавању зеолитског туфа Топонице (код Косовске Каменице) (Radosaveljević-Mihajlović et al., 2026).

Б. Костић и сарадници представили су геолошке карактеристике и 3Д модел лежишта бората Побрђе (Kostić et al., 2026). Група аутора са Департмана за хидрогеологију Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду представила је значај интегралног приступа ликвидацији хидрогеолошких објеката на примеру изворишта „Хомоље Нересница“ (Živanović et al., 2026).

У име Уредништва,

ванр. проф. др Урош Ђурић,
(главни и одговорни уредник)

Литература - References

- Beko, L. (2026). Geology in the Culture of Language and Art. *Zapishnici SGD*, 68(1), 15-23.
- Gaudenyi, T. (2023). 125th Annivesary of the Journal "Zapishnici Srpskog geološkog društva". *Zapishnici SGD za 2022*, 159-168.
- Grubić, A. (2026). The history of Serbian geology. *Zapishnici SGD*, 68(1), 5-14.
- Kostić, B., Životić, D. & Simić, V. (2025). Geological characteristics and 3D modeling of the Pobrdе borate deposit. *Zapishnici SGD*, 68(1), 53-63.
- Micić, K. (2026). 3D voxel-based lithological modelling in GIS: the influence of borehole scope and spatial pattern. *Zapishnici SGD*, 68(1), 25-37.
- Radosavljević-Mihajlović, A. S., Mihajlović, K., Jelić, I., Mihajlović, S, Stojanović, J., Kašić, V. & Vuković, N. (2025). Contribution to the Knowledge of Zeolitic Tuff Toponica–Kosovska Kamenica: Erionite – Present or Absent? *Zapishnici SGD*, 68(1), 39-52.
- Živanovic, V., Atanacković, N., Magazinović, S., Stojadinović, S. & Gardijan, S. (2026). The importance of an integrated approach to the decommissioning of hydrogeological objects on the example of the "Homolje Neresnica" groundwater source. *Zapishnici SGD*, 68(1), 65-71.